

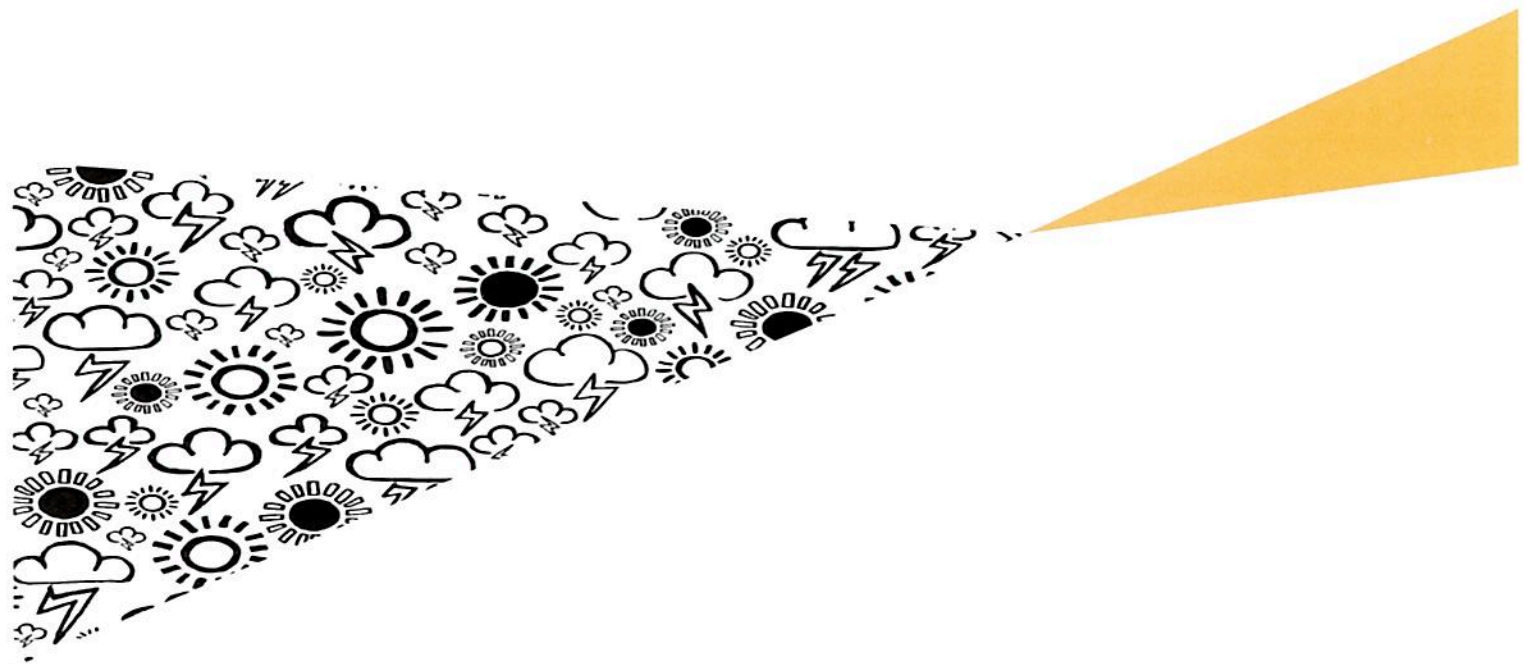
Grundläggande granskning av stiftelser och fonder - årsbokslut

Rapport Gr 6/2018

Västerbottens läns landsting

Granskning av stiftelser och fonder 2018

Innehåll

1. Sammanfattning.....	2
2. Inledning.....	3
2.1. Bakgrund	3
2.2. Syfte och avgränsning	3
2.3. Ansvarig nämnd.....	3
2.4. Metod och genomförande	3
3. Granskning av stiftelser och fonder	4
3.1. Översikt 2018 och de senaste fem åren.....	4
3.2. Stiftelser och fonder som inte är bokföringsskyldiga.....	5
4. Bedömning.....	7
4.1. Bedömning	7
4.2. Våra rekommendationer.....	8

Bilagor:

Bilaga 1 Källförteckning

1. Sammanfattning

Ernst & Young har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Västerbottens läns landsting granskat stiftelser och fonder förvaltade av landstinget. Syftet med granskningen har varit att för de stiftelser som behöver en revisor och där landstingets revisorer är valda samt för de stiftelser som behöver en auktoriserad eller godkänd revisor enligt Stiftelselagen biträda med granskning av dessa stiftelser.

För var och en av stiftelserna och fonderna har förvaltaren upprättat en sammanställning. Vår bedömning är i allt väsentligt att räkenskaperna är rättvisande och att sammanställningen upprättats i enlighet med stiftelselagen.

I vår granskning har vi gjort noteringar kring förvaltarens efterlevnad av placeringsriktlinjer för stiftelserna och fonderna. Avkastningen är noll under 2018 och beror på att stiftelsernas och fondernas tillgångar till 100 % utgörs av likvida medel. Över den senaste femårsperioden har samtliga haft en låg men positiv avkastning. I och med att administrativa kostnader debiteras, medför det dock en negativ nettoavkastning (se tabell 1 och 2).

Vid vår granskning har vi inga noteringar gällande avkastningen mot bakgrund av debitering av administrativa kostnader samt den låga marknadsräntan. Vi noterar däremot att förvaltaren i stiftelserna brustit vad gäller sin förvaltning av stiftelserna genom att inte följa de gällande placeringsriktlinjerna. Där framgår att max 10 % av stiftelsernas eller fondernas tillgångar får utgöras av likvida medel. Vid vår granskning har framkommit att samtliga stiftelsers/fonders tillgångar utgörs till 100 % av likvida medel vilket därmed går emot gällande riktlinjer. Vi bedömer att stiftelselagens bestämmelser om placeringsval inte efterlevs fullt ut, då förmögenheten enligt lagen ska vara placerad på ett godtagbart sätt. Enligt praxis innebär det att förmögenheter ska placeras på ett sådant sätt att så hög avkastning som möjligt uppnås med så låg risk som möjligt.

Någon utdelning av stiftelsernas och fondernas medel har inte beslutats under året. Samtliga stiftelser och fonder haft negativ nettoavkastning under 2018 och för femårsperioden, varför kravet på skattefrihet bedöms uppfyllas.

I vår granskning har vi tagit del av protokollfört beslut gällande ansökan om permutation för stiftelserna Samfond för patienter vårdade vid Norrlands Universitetssjukhus och Willy Landsbergs stiftelse. Ansökan om permutation för stiftelserna avser ändring av bestämmelserna om utdelning och har skickats in till Kammarkollegiet. Förslaget är att föreskrifterna ändras till att "stiftelsernas tillgångar får användas för utdelning". Något besked från Kammarkollegiet har ej erhållits, varför ingen utdelning från fonden/stiftelsen genomförts i väntan på beslut. Till följd av den negativa nettoavkastningen har inte heller någon utdelning från stiftelsen Johan Albert Marklunds fristängsfond beslutats.

Efter utförd granskning lämnar vi följande rekommendationer till förvaltaren:

- ▶ Säkerställ att placering av stiftelsernas tillgångar efterlever gällande placeringsriktlinjer och att avkastningen är placerad på ett godtagbart sätt för att generera avkastning
- ▶ Säkerställ att gällande placeringsriktlinjer för stiftelser och fonder utvärderas och uppdateras regelbundet.

2. Inledning

2.1. Bakgrund

Västerbottens läns landsting är förvaltare för ett antal stiftelser och fonder. Varje år ska en stiftelses årsredovisning, årsbokslut eller sammanställning granskas av en revisor.

Till revisorer för dessa stiftelser och fonder har revisorer vid landstingsrevisionen utsetts. För sådana stiftelser som dessutom behöver en auktoriserad eller godkänd revisor har revisorerna vid Västerbottens läns landsting fått uppdraget att själva besluta om att tillsätta sådana för respektive stiftelse.

Mot bakgrund av ovanstående har revisorerna beslutat att genomföra denna granskning.

2.2. Syfte och avgränsning

Granskningens övergripande syfte är att granska stiftelsens bokföring, årsredovisning eller sammanställning samt förvaltarens förvaltning, vilket syftar till att ge underlag för den revisionsberättelse som vald revisor ska lämna. Utgångspunkten för granskningen är föreskrifter i stiftelselagen, bokföringslagen och i förekommande fall stiftelseförordnande/stiftelseurkund/stadgar samt årsredovisningslagen.

Utifrån rapporten upprättas revisionsberättelser för samtliga stiftelser och fonder. Stiftelser och fonder ska undertecknas av landstingsrevisionens ordförande.

I uppdraget ingår att koordinera granskningen, så att revisionsberättelserna ska kunna lämnas i tid inför slutrevisionsmöte i Västerbottens läns landsting.

Vår granskning enligt ovan omfattar inte någon större utredning av eventuella skattefrågor eller redovisningsfrågor för fonder/stiftelser. Granskningen omfattar inte heller en kontroll av huruvida eventuella stadgar är korrekta, utan uppdraget avser granskning av räkenskaper och årsbokslut.

2.3. Ansvarig nämnd

Granskningen omfattar följande stiftelser och fonder som förvaltas av landstingsstyrelsen:

- Samfond för bidrag till patienter vårdade vid NUS
- Stiftelsen Johan Albert Marklunds fristängsfond
- Willy Landsbergs stiftelse

2.4. Metod och genomförande

Vår granskning har genomförts i enlighet med ISA (International standards of auditing), vilket är det regelverk som styr den auktoriserade revisorns granskning. Vi har även tagit del av protokoll och upprättad bokföring samt sammanställning för respektive stiftelse eller fond.

Vi upprättar detta kortfattade PM, med en kort sammanfattning av genomförda granskningsåtgärder och gjorda noteringar kring avvikelser. Dessutom kommer revisionsberättelser för dessa stiftelser att upprättas.

Slutrapportering genomförs skriftligt till de valda revisorerna och revisionschefen enligt överenskommen tidplan.

3. Granskning av stiftelser och fonder

Inledningsvis visas en översikt över granskade stiftelser och fonder. Resultatet av granskningen redovisas därefter, fond för fond. Sist i varje avsnitt lämnas vår bedömning.

3.1. Översikt 2018 och de senaste fem åren

Stiftelser regleras dels av stiftelselag och dels av stadgar, gåvobrev, testamenten eller annan handling som upprättats i samband med att medel avskiljs som en självständig förmögenhet att användas för ett bestämt ändamål. Nedanstående fonder, som förvaltas av Västerbottens läns landsting, har granskats. Nedan framgår bland annat hur eget kapital har förändrats under året.

Tabell 1 Översikt 2018

Stiftelser förvaldade av	Ingående balans eget kapital	Avkastn. Kr	Avkastn %	Utdelat	Utdelat i % av avkastn	Utgående balans eget kapital
landstinget 2018						
Samfond för bidrag till patienter vårdade vid NUS	170 947	0	0,0%	0	0%	156 167
Willy Landsbergs stiftelse	484 879	0	0,0%	0	0%	469 594
Stiftelsen Johan Albert Marklunds frisängsfond	14 507	0	0,0%	0	0%	-278
Total	670 333	0	0,0%	0	0%	625 483

Förvaltarens uppgift är att uppfylla ändamålet för respektive stiftelse eller fond, vilket för samtliga av dessa är att dela ut medel baserat på avkastning på förmögenheten. För ovanstående stiftelser föreligger en skattefrihet, förutsatt att medlen används för det kvalificerade ändamålet och att utdelning görs med minst 80 % av erhållen nettoavkastning (avkastning minus förvaltningskostnader). Bedömningen baseras på en period av ca fem år.

Nedan redovisas en sammanställning över den senaste femårsperioden för total avkastning, total nettoavkastning och total utdelning.

Tabell 2 Översikt fem år

Översikt totalt 2014-2018	2014	2015	2016	2017	2018	Totalt kronor
Willy Landsbergs stiftelse						
Avkastning	2 598	2 599	0	0	0	5 197
Nettoavkastning	2 092	-7 051	-9 453	-19 663	-15 285	-49 360
Utdelning	2 598	0	0	0	0	2 598
Samfond för bidrag till patienter vårdade vid NUS						
Avkastning	1 032	1 033	158	0	0	2 223
Nettoavkastning	1 032	-7 717	-8 592	-18 955	-14 780	-49 012
Utdelning	1 030	1 032	0	0	0	2 062
Stiftelsen Johan Albert Marklunds frisängsfond						
Avkastning	262	16	0	0	0	278
Nettoavkastning	262	-8 734	-8 750	-19 160	-14 785	-51 167
Utdelning	14 300	39 047	0	0	0	53 347
Utdelat i % av nettoavkastn.	529%	-171%	0%	0%	0%	-39%

Vi kan av ovanstående konstatera att nettoavkastningen är negativ över den senaste femårsperioden för alla fonderna till följd av låg ränta och av att administrativa kostnader debiterats samt det faktum att placeringen av samtliga stiftelser/fonders tillgångar i likvida medel inte bidrar till att generera ett överskott i form av avkastning. Vi kan också konstatera att utdelningskravet för skattefrihet för alla uppfylls. Vid rapportens avlämnande har samtliga stiftelser stämts av mot bankbesked.

lakttagelser och bedömningar

Efter utförd granskning har vi inte gjort några noteringar vad gäller avkastning och utdelningskrav, med undantag för tillgångarnas placeringsform som successivt bidrar till att tillgångarna urholkas.

3.2. Stiftelser och fonder som inte är bokföringsskyldiga

De stiftelser som lyder under stiftelselagen och har tillgångar som överstiger 1 500 000 kronor är i lagens mening bokföringsskyldiga och ska därmed avsluta året med en årsredovisning i enlighet med Årsredovisningslagen. Vid bedömning av beloppsgränsen är utgångspunkten för bokföringsskyldighet 2018 bokslut per 2017-12-31. Tillgångarnas marknadsvärde ska därvid överstiga 1 500 000 kronor för att bokföringsskyldighet ska föreligga. Detta gäller inte någon av granskade stiftelser, vilka därmed inte är bokföringsskyldiga.

De stiftelser som inte är bokföringsskyldiga ska enligt gällande regler i Stiftelselagen (3 Kap 2§) föra räkenskaper över belopp som har inbetalats till eller utbetalats av stiftelsen.

Räkenskaperna ska avslutas med en sammanställning för varje räkenskapsår, där det ska framgå tillgångar och skulder vid räkenskapsårets början och slut samt inkomster och utgifter under räkenskapsåret. I sammanställningen ska även anges värdet av stiftelsens tillgångar (marknadsvärde) vid räkenskapsårets slut.

Vid vår granskning har vi kontrollerat huruvida ovanstående följs.

lakttagelser och bedömningar

Från och med 2015 görs bokföring i landstingets affärssystem, men i ett " eget företag", skilt från landstingets redovisning för följande stiftelser och fonder:

- Samfond för bidrag till patienter vårdade vid NUS
- Stiftelsen Johan Albert Marklunds fristängsfond
- Willy Landsbergs stiftelse

Vår bedömning är att man med denna ändring har åstadkommit att egen redovisning upprätthålls för dessa.

3.2.1. Willy Landsbergs stiftelse

Stiftelsens tillgångar uppgår enligt balansräkning per 2018-12-31 till 498 764 kr och är avstämda mot bankbesked. Under året har fondens kortfristiga skuld avseende avsättning för revisionskostnad 2017 ej blivit reglerad genom utbetalning till Västerbottens Läns Landsting. I år består fondens kortfristiga skulder därför både av 2017 och 2018 års avsättning för revisionskostnad om 29 170 kronor.

Under året har fonden ej redovisat några finansiella intäkter men förvaltningskostnader avseende bank- och registerhållningsavgift samt 2018 års revisionskostnad. Fondens totala förvaltningskostnader år 2018 uppgår till 15 285 kronor. Inga beslut om utdelning har fattats under året.

lakttagelser och bedömningar

Vår granskning har inte föranlett några noteringar.

3.2.2. Samfond för bidrag till patienter vårdade vid Norrlands Universitetssjukhus

Fondens tillgångar uppgår enligt balansräkning per 2018-12-31 till 185 327 kronor och är avstämda mot bankbesked. Under året har fondens kortfristiga skuld avseende avsättning för revisionskostnad 2017 ej blivit reglerad genom utbetalning till Västerbottens Läns Landsting. I år består fondens kortfristiga skulder därför både av 2017 och 2018 års avsättning för revisionskostnad om 29 160 kronor.

Under året har fonden ej redovisat några finansiella intäkter men förvaltningskostnader avseende registerhållningsavgift samt 2018 års revisionskostnad om totalt 14 780 kronor. Inga beslut om utdelning har fattats under året.

lakttagelser och bedömningar

Vår granskning har inte föranlett några noteringar.

3.2.3. Stiftelsen Johan Albert Marklunds frisängsfond

Stiftelsens tillgångar uppgår enligt balansräkning per 2018-12-31 till 28 892 kronor och är avstämda mot bankbesked. Under året har stiftelsens kortfristiga skuld avseende avsättning för revisionskostnad 2017 ej blivit reglerad genom utbetalning till Västerbottens Läns Landsting. I år består fondens kortfristiga skulder därför både av 2017 och 2018 års avsättning för revisionskostnad om 29 170 kronor.

Under året har fonden ej redovisat några finansiella intäkter men förvaltningskostnader avseende registerhållningsavgift samt 2018 års revisionskostnad. Fondens totala förvaltningskostnader år 2018 uppgår till 14 785 kronor. Inga beslut om utdelning har fattats under året.

lakttagelser och bedömningar

Vår granskning har inte föranlett några noteringar.

4. Bedömning

Nedan redovisas vår bedömning utifrån genomförd granskning och våra rekommendationer lämnas.

4.1. Bedömning

För var och en av stiftelserna och fonderna har förvaltaren upprättat en sammanställning. Vår bedömning är i allt väsentligt att räkenskaperna är rättvisande och att sammanställningen upprättats i enlighet med stiftelselagen.

I vår granskning har vi gjort noteringar kring förvaltarens efterlevnad av placeringsriktlinjer för stiftelserna och fonderna. Avkastningen är noll under 2018 och beror på att stiftelsernas och fondernas tillgångar till 100 % utgörs av likvida medel. Över den senaste femårsperioden har samtliga haft en låg men positiv avkastning. I och med att administrativa kostnader debiteras, medför det dock en negativ nettoavkastning (se tabell 1 och 2).

Vid vår granskning har vi inga noteringar gällande avkastningen mot bakgrund av debitering av administrativa kostnader samt den låga marknadsräntan. Vi noterar däremot att förvaltaren i stiftelserna brustit vad gäller sin förvaltning av stiftelserna genom att inte följa de gällande placeringsriktlinjerna. Där framgår att max 10 % av stiftelsernas eller fondernas tillgångar får utgöras av likvida medel. Vid vår granskning har framkommit att samtliga stiftelser/fonders tillgångar utgörs till 100 % av likvida medel vilket därmed går emot gällande riktlinjer. Vi bedömer att stiftelselagens bestämmelser om placeringsval inte efterlevs fullt ut, då förmögenheten enligt lagen ska vara placerad på ett godtagbart sätt. Enligt praxis innebär det att förmögenheter ska placeras på ett sådant sätt att så hög avkastning som möjligt uppnås med så låg risk som möjligt.

Någon utdelning av stiftelsernas och fondernas medel har inte beslutats under året. Samtliga stiftelser och fonder har haft negativ nettoavkastning under 2018 och för femårsperioden, varför kravet på skattefrihet bedöms uppfyllas.

I vår granskning har vi tagit del av protokollfört beslut gällande ansökan om permutation för stiftelserna Samfond för patienter vårdade vid Norrlands Universitetssjukhus och Willy Landsbergs stiftelse. Ansökan om permutation för stiftelserna avser ändring av bestämmelserna om utdelning och har skickats in till Kammarkollegiet. Förslaget är att föreskrifterna ändras till att "stiftelsernas tillgångar får användas för utdelning". Något besked från Kammarkollegiet har ej erhållits, varför ingen utdelning från fonden/stiftelsen genomförts i väntan på beslut. Till följd av den negativa nettoavkastningen har inte heller någon utdelning från stiftelsen Johan Albert Marklunds fristängsfond beslutats.

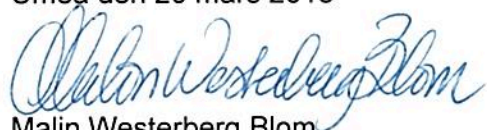
Vid rapportens avlämnande har sammanställningar inte undertecknats av förvaltaren.

4.2. Våra rekommendationer

Efter utförd granskning lämnar vi följande rekommendationer till förvaltaren:

- ▶ Säkerställ att placering av stiftelsernas tillgångar efterlever gällande placeringsriktlinjer och att avkastningen är placerad på ett godtagbart sätt för att generera avkastning
- ▶ Säkerställ att gällande placeringsriktlinjer för stiftelser och fonder utvärderas och uppdateras regelbundet.

Umeå den 20 mars 2018

Malin Westerberg Blom
Auktoriserad revisor
Certifierad kommunal revisor

Sara Wibron

Källförteckning

Stiftelselagen
Bokföringslagen
Huvudböcker ur Agresso för granskade stiftelser och fonder
Resultat- och balansräkningar
Verifikationer
Sammanställningar